
ПІСЛЯПРОЄКТНИЙ МОНІТОРИНГ ЯК СКЛАДОВА ПІСЛЯПРОЄКТНОГО АНАЛІЗУ

**Аніщенко Л. Я., д-р техн. наук, доцент,
Свердлов Б. С.**

**Науково-дослідна установа «Український науково-дослідний
інститут екологічних проблем», м. Харків, Україна**

Порівняння процедур ППА і ППМ

	Післяпроектний аналіз (ППА)	Післяпроектний моніторинг (ППМ)
Документи походження	Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, (Конвенція Еспо), стаття 7 та додаток V.	Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», статті 6 та 13.
Умови прийняття рішення про проведення	За домовленістю заінтересованих Сторін	За висновком з оцінки впливу на довкілля (ОВД)
Зміст процедури	Спостереження за діяльністю, стосовно якої відповідно до Конвенції здійснюється оцінка впливу на навколишнє середовище, та <i>визначення будь-якого шкідливого транскордонного впливу</i>	Не розкрито

Порівняння процедур ППА і ППМ (закінчення)

	Післяпроектний аналіз (ППА)	Післяпроектний моніторинг (ППМ)
Цілі	<p>а) контроль за додержанням умов, викладених у дозволі або обумовлених при затвердженні цієї діяльності, та ефективністю заходів по зменшенню впливу;</p> <p>б) аналіз виду діяльності з метою забезпечення відповідного рівня управління та готовності до дій в умовах невизначеності;</p> <p>с) перевірка попередніх прогнозів, з тим щоб використовувати набутий досвід у майбутньому</p>	<p><i>виявлення будь-яких розбіжностей і відхилень у прогнозованих рівнях впливу та ефективності заходів із запобігання забрудненню довкілля та його зменшення</i></p>
Дії за результатами досліджень	<p>у разі виявлення наявності або загрози шкідливого транскордонного впливу Сторони негайно інформують про це одна одну, а потім проводять консультації щодо заходів, які ще необхідно вжити з метою зменшення або усунення впливу.</p>	<p>за потреби, суб'єкт господарювання та уповноважені органи узгоджують вжиття додаткових заходів і дій із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу;</p> <p>у разі виявлення значного негативного впливу діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення ОВД та/або істотно змінює результати ОВД, рішення про провадження такої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність – припиненню.</p>

Основні новації статті 13 Закону про ОВД порівняно з процедурою ОВНС

1. Встановлення тісного взаємозв'язку між Звітом з ОВД та висновком з оцінки впливу на довкілля в частині порядку, строків і вимог до здійснення ППМ.
2. Закріплення порядку, за яким на підставі незадовільних результатів ППМ за рішенням суду провадження планованої діяльності підлягає скасуванню, а діяльність – припиненню.
3. Введення норми щодо проведення повторної процедури ОВД у разі наступного звернення до уповноваженого органу за новим рішенням про провадження діяльності.

Невизначеності у положеннях Закону про ОВД щодо ППМ

Проблемні ситуації	Шляхи усунення
<p>У Законі вказано, що Звіт з ОВД включає (за потреби) стислий зміст планів післяпроектного моніторингу (Закон про ОВД, ст. 6, ч. 2, п. 11), а відповідно до ст. 13 Закону «Порядок, строки і вимоги до здійснення післяпроектного моніторингу визначаються у висновку з оцінки впливу на довкілля». Але за Законом внесення змін до опублікованого звіту з ОВД можливе тільки після його повернення на доопрацювання.</p>	<p>Розробка методичного документа, у якому містяться обґрунтовані критерії щодо визначення необхідності проведення ППМ, термінів та обсягів його проведення, якими будуть керуватися і розробники звіту з ОВД і органи, уповноважені надавати висновок з ОВД. При цьому у висновку здебільшого міститимуться лише окремі додаткові вимоги до планів ППМ, що враховуватимуться при подальшій розробці детальних планів ППМ. Відповідні методичні рекомендації розробляються УКРНДІЕП за дорученням Міндовкілля.</p>
<p>У Законі не зазначено, яким чином на підставі даних ППМ буде оцінюватися значущість виявленого негативного впливу реалізованої за висновком з ОВД діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та істотність змін по відношенню до прогнозних оцінок ОВД, без чого неможливе прийняття судового рішення про скасування позитивного висновку з ОВД та припинення діяльності.</p>	<p>Поєднання післяпроектного моніторингу з глибокою науковою оцінкою впливу реалізованої діяльності на довкілля шляхом впровадження процедури післяпроектного аналізу, визнаної у світі та опрацьованої на методичному рівні для умов України у роботах УКРНДІЕП.</p>

Висновок

- Для ефективного управління екологічною безпекою планованої діяльності на етапах її реалізації та прийняття науково-обґрунтованих організаційних і юридичних рішень стосовно можливості та умов її провадження у випадках виявлення відхилень даних післяпроектного моніторингу від параметрів відповідних показників, прогнозованих у звіті з ОВД чи встановлених у висновку з ОВД, вважаємо доцільним вбудувати процедуру післяпроектного моніторингу як складову у ширшу процедуру післяпроектного аналізу, якою передбачається проведення на підставі даних моніторингу глибокої наукової оцінки впливу реалізованої діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля.

Дякую за увагу